

www.um.walbrzych.pl

Wydano na zlecenie:
Urzędu Miejskiego w Wałbrzychu
Biuro Promocji Miasta

58-300 Wałbrzych, pl. Magistracki 1
tel. +48 74 6655110
e-mail: um@um.walbrzych.pl
www.um.walbrzych.pl

Centrum Informacji Turystycznej
Rynek 9, tel. +48 74 8422000

Fotografie: Krzysztof Żarkowski

WAŁBRZYCH ZAPRASZA *„Szlakiem Starego Grodu”*

TRASA SPACEROWA

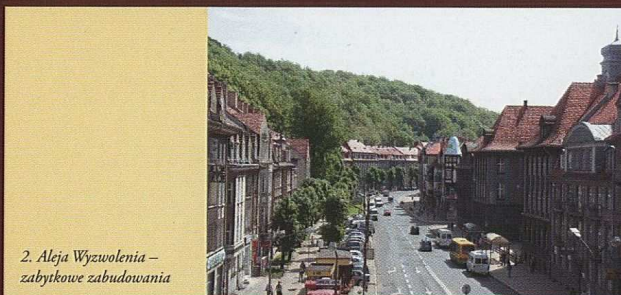

Historia Miasta

Historia Wałbrzycha, miasta położonego w południo-zachodniej Polsce, sięga XII wieku. Zaczęli ją pisać Piastowie Śląscy z linii świdnicko – jaworskiej wznosząc na przestrzeni XIII/XIV w. warownię Nowy Dwór i Zamek Książ, obiekty te można zwiedzać do dziś. Na obszarze dzisiejszego śródmieścia już w średniowieczu istniał otoczony wałami i fosą gród, nieopodal zaś położony drewniany kościółek z tryskającym źródłem cieszył się uzdrowicielską sławą i przyciągał pielgrzymów. Usytuowana wśród lasów osada zwana była z niemiecka Waldenburg lub Waldenberc czyli „leśny gród”, „leśna góra”. Po wygaśnięciu linii Piastów Wałbrzych przeszedł pod czeskie panowanie i stał się własnością śląskich rodów rycerskich, najpierw Schaffgotsów, którzy ok. 1426 nadali Wałbrzychowi prawa miejskie, później Czetrtritzów, którzy wybudowali w latach 1604 – 1628 piękny renesansowy pałac. Od 1738 roku Wałbrzych należał do niemieckiej rodziny von Hochberg, właścicieli Zamku Książ. W 1808 roku miasto uzyskało samodzielny samorząd. Ośrodkiem przemysłowym Wałbrzych stał się w XVIII i XIX wieku dzięki rozwojowi tkactwa i górnictwa. W 1801 r. wałbrzyski kupiec Alberti buduje okazałą rezydencję zwaną pałacem Albertich – obecnie Muzeum, a w 1818 r. uruchamia pierwszą w Europie mechaniczną przędzalnię lnu. Powstają kopalnie węgla kamiennego, zakłady koksownicze, huta szkła oraz fabryki porcelany. Po II wojnie światowej, która oszczędziła miastu zniszczeń, w wyniku łączenia pobliskich gmin i budowie nowych osiedli mieszkaniowych, następuje rozwój przestrzenny miasta. Pod koniec XX wieku wałbrzyskie górnictwo uległo likwidacji, ale prawdziwą kopalnię można nadal obejrzeć w ... Muzeum Przemysłu i Techniki.

1. ul. Słowackiego – plac Grunwaldski

2. Aleja Wyzwolenia – zabytkowe zabudowania

3. Aleja Wyzwolenia – zabytkowy budynek szkolny z końca XIX w.

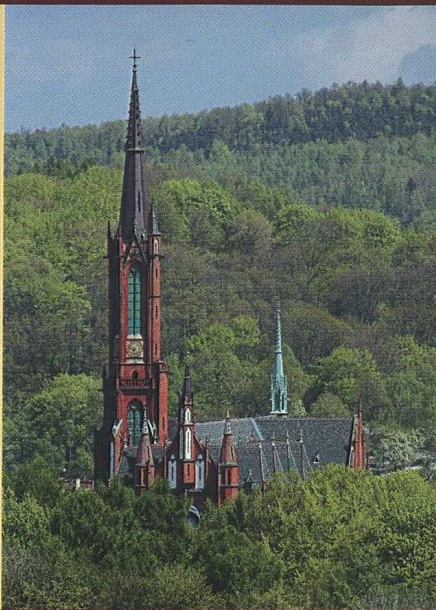
Widok na Śródmieście

Trasa Spacerowa – „Szlakiem Starego Grodu”

Będąc w centrum Wałbrzycha warto wybrać się na spacer „Szlakiem Starego Grodu”. Oznaczona kolorem czerwonym trasa turystyczna, o długości 4,5 km, biegnie śródmiejskimi ulicami i placami odsłaniając wiele interesujących zabytków wałbrzyskiego starego miasta. Podążając Szlakiem zobaczymy między innymi Muzeum, z bogatą kolekcją ceramiki, a także oryginalnymi okazami minerałów i skamieniałości, piękny Pałac Czetrtritzów, którego odnowione mury są siedzibą wałbrzyskiej wyższej uczelni. Zwiedzimy najstarsze wałbrzyskie budowle sakralne – Kościółek p.w. Matki Boskiej Bolesnej, Kościół p.w. Św. Aniołów Stróżów i Ewangelicki Kościół Zbawiciela. Zatrzymamy się dłużej na wałbrzyskim Rynku, by przyjrzeć się zabytkowym kamieniczkom, odpocznemy przy fontannie na placu Magistrackim, gdzie uwagę przyciągnie neogotycki ratusz, siedziba władz miejskich. Wędrówka ta odkryje wiele innych ciekawych budowli i niezwykłych zakamarków, przybliży wielowiekową historię miasta.

Do zobaczenia na „Szlaku Starego Grodu”!

4. Neogotycki kościół
katolicki p.w. Św. Aniołów
Stróżów z 1904 r.

5. Pałac rodu Czetrtritzów zbudowany w latach 1604 – 1628, przebudowany na początku XX w.

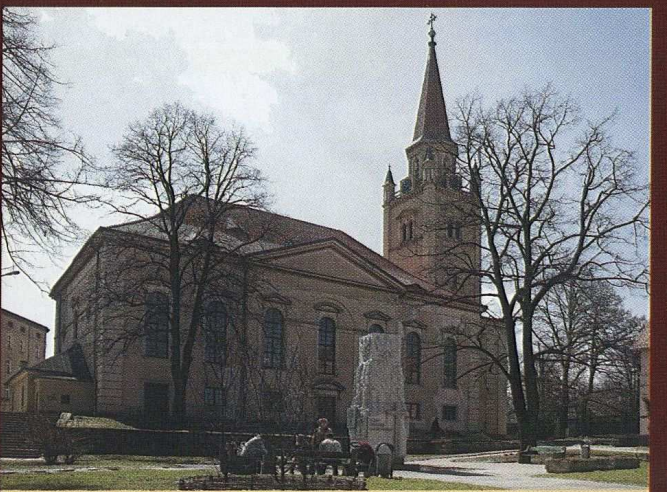
6. Zabytkowa zabudowa ulicy Zamkowej

7. ul. Matejki - XIX - wieczne zabudowania

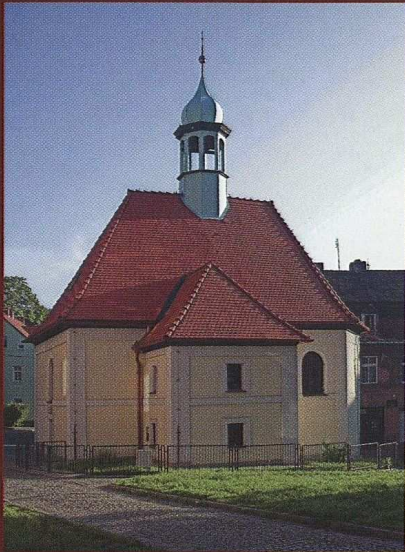

8. Muzeum w Wałbrzychu – budynek z 1801 r.

9. Ewangelicki Kościół Zbawiciela zbudowany w 1788 r.

10. Kościółek p.w. Matki Boskiej Bolesnej z 1720 r.

Rynek nocą

11. Rynek – „Kamienica pod Kotwicą” i „Kamienica z Trzema Różami”

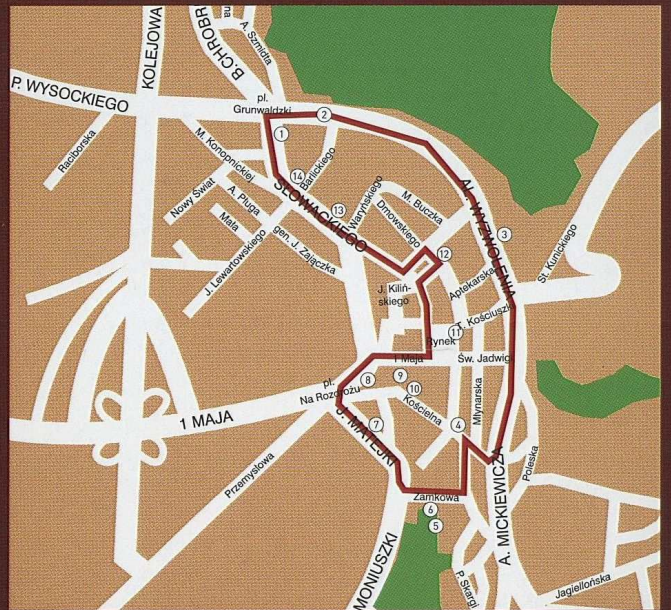
12. Ratusz - siedziba władz miejskich

13. ul. Słowackiego - budynek Poczty Głównej z 1907 r.

14. ul. Słowackiego - budynek Sądu Rejonowego z 1852 r.

Przebieg trasy:

- ul. Konopnickiej siedziba PTTK -
- ul. Słowackiego – pl. Grunwaldzki – al. Wyzwolenia –
- pl. Tuwima – ul. Mickiewicza – ul. Garbarska –
- ul. Młynarska – ul. Zamkowa – ul. Moniuszki – ul. Matejki –
- pl. Na Rozdrożu – ul. 1 Maja – Rynek – ul. Gdańska –
- pl. Magistracki – ul. Słowackiego – ul. Konopnickiej